

Fecr Yayınları: 689

KUR'ÂN'DA NEBÎLER

Kadir UYAR

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
NY MATBAACILIK YAYINCILIK
KAĞITÇILIK TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0533) 591 86 17 (Sertifika no: 50732)

1. Baskı: Haziran 2023

ISBN: 978-625-6436-36-7

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel: (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

KUR'ÂN'DA
NEBÎLER

Kadir UYAR

Ankara 2023

Kadir UYAR

Afyonkarahisar'ın Emirdağ ilçesine bağlı bugün kasaba olan Gümü'de doğdu (1960). Yunus Emre Öğretmen Lisesinde yatılı olarak okudu. Eskişehir Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünden mezun olduktan sonra öğretmenliğe başladı (1980). Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde lisans tamamlama programını bitirdi (1987).

Evlî ve üç çocuk babası olan Kadir Uyar hâlen Türkçe öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

Kur'ân üzerine yaptığı çalışmalar:

Elçiler ve Kıssalar (Ocak 2017)

Son Nebî (Haziran 2017)

Cin Melek İblis Şeytan ve Âdem (as) (Mart 2020)

Kur'ân'da İnsân (Haziran 2020)

Kur'ân'da Hayat (Aralık 2020)

Kur'ân'da Yaratılış (Mart 2021)

Kur'ân'da Kur'ân (Şubat 2022)

Kur'ân'da Kadın (Şubat 2022)

Kur'ân'da Namaz (Ağustos 2022)

Kur'ân'da Cinler (Mayıs 2023)

Kur'ân'ı Anlama Üzerine (Haziran 2023)

İletişim telefon: 0535 860 06 30

Elektronik posta: a.kadiruyar@gmail.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

İyiliği sonsuz, ikramı bol Allah'ın adıyla

*“Ođlum! Sen yeter ki oku!
Ben köyneđimi¹ satar, seni okuturum!”* diyen
rahmetli babama, anneme ve
üzerimde emeđi olan herkese
ithaf olunur.
Allah onlardan razı olsun!

---

¹ Köynek: Gömlek, iç gömleđi, iç giyeceđi, bir tür fanila.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	19
KUR'ÂN'DA NEBİLER.....	23
1. ÂDEM آدم.....	23
1.1. ÂDEME ءآدم.....	23
1.1.1. Âdem'in İki Oğlu 7/26, 7/27; 5/27	23
1.1.2. Âdem'e Öğretilenler 7/31, 2/31.....	25
1.1.3. Âdem'in Üstünlüğü 7/35, 3/33.....	26
1.1.4. Âdem'in Oluşu 19/58, 3/59	27
1.1.5. Âdemoğullarının Değeri 36/60, 17/70.....	28
1.1.6. Âdemoğulları 20/115, 7/172.....	29
1.2. ÂDEMU ءآدم.....	30
1.2.1. Âdem'in Tövbesi 20/121, 2/37	30
1.3. YÂÂDEMU يآدم.....	31
1.3.1. Âdem'e Emredilenler 2/33, 2/35.....	31
1.3.2. Âdem'in Kuruntusu 20/117, 20/120	33
2. ELYESA اليسع.....	34
2.1. VELYESEA وَأَلْيَسَع.....	34
2.1.1. Elyesa'nın Yolu 38/48, 6/86.....	34
3. İBRÂHÎM إبراهيم.....	36
3.1. İBRÂHÎME إِبْرَاهِيمَ.....	36
3.1.1. Makâm-ı İbrâhim 2/124, 2/125(2).....	36
3.1.2. İbrâhim'in Tanrısı 2/130, 2/133	38
3.1.3. İbrâhim'e Bildirilenler 2/135, 2/136.....	39
3.1.4. İbrâhim'e Karşı Delil Getirenler 2/140, 2/258	40
3.2. İBRÂHÎME إِبْرَاهِيمَ.....	42
3.2.1. İbrâhim'e Olan İyilikler 60/4(2), 12/6.....	43
3.2.2. İbrâhim'e Emredilenler 87/19, 42/13.....	44
3.2.3. İbrâhim'e Müjde Getirenler 51/24, 29/31	45

3.2.4. İbrâhim Ailesi 12/38, 3/33.....	46
3.2.5. İbrâhim'i Anlatanlar 22/43, 19/41.....	47
3.2.6. İbrâhim'in Konukları 38/45, 15/51	48
3.2.7. İbrâhim Ailesi 21/51, 4/54.....	49
3.2.8. İbrâhim Üzerinde Çekişip Duranlar 19/58, 3/65.....	49
3.2.9. İbrâhim'e En Yakın Olanlar 11/69, 3/68.....	51
3.2.10. İbrâhim'i Yakmayan Ateş 26/69, 21/69.....	52
3.2.11. İbrâhim Halkının Haberi 11/74, 9/70	52
3.2.12. İbrâhim'e Gösterilenler 11/75, 6/75.....	54
3.2.13. İbrâhim'e Verilen Dayanaklar 22/78, 6/83	55
3.2.14. İbrâhim'in Dosdoğru Şeriatı 3/84, 3/95	56
3.2.15. İbrâhim'in Durduğu Yerler 37/109, 3/97	57
3.2.16. İbrâhim'in Bağışlama Dilemesi 16/120, 9/114(2)....	58
3.2.17. İbrâhim'in Dinine Uyanlar 16/123, 4/125(2)	59
3.2.18. İbrâhim'e Vahyedilenler 6/161, 4/163	60
3.3. İBRÂHÎMÜ <small>إِبْرَاهِيمُ</small>	62
3.3.1. İbrâhim'in Duâsı 2/126, 2/127	62
3.3.2. İbrâhim'in Dedikleri 2/132; 2/258(2), 2/260.....	63
3.4. LİİBRÂHÎME <small>لِإِبْرَاهِيمَ</small>	66
3.4.1. İbrâhim'e Gösterilenler 37/83, 22/26.....	66
3.5. VEİBRÂHÎME <small>وَإِبْرَاهِيمَ</small>	67
3.5.1. İbrâhim'in Elçiliği 33/7, 29/16.....	67
3.5.2. İbrâhim'in Sayfaları 57/26, 53/37.....	68
3.6. YÂİBRÂHÎMÜ <small>يَا إِبْرَاهِيمَ</small>	69
3.6.1. İbrahim'in Babası 21/62, 19/46	69
3.6.2. İbrâhim'e Söylenenler 37/104, 11/76	70
4. İSHÂK <small>إِسْحَاقَ</small>	72
4.1. İSHÂKA <small>إِسْحَاقَ</small>	72
4.1.1. İbrâhim'e Bağışlanan İshâk 29/27, 19/49	72
4.1.2. İshâk'ın Arkasından Müjdelenenler 21/72, 11/71.....	73
4.1.3. İbrâhim'e Armağan Edilen İshâk 37/113, 6/84	74
4.2. BİİSHÂKA <small>يَا إِسْحَاقَ</small>	75

4.2.1. İshâk'ın Müjdelenmesi 37/112, 11/71.....	75
4.3. VEİSHÂKA وَإِسْحَاقَ.....	76
4.3.1. İshâk'ın Dinine Uyanlar 12/6, 12/38.....	76
4.3.2. Koca Yaşta Verilen İshâk 38/45, 14/39.....	77
4.3.3. İshâk'ın Tanrısı 3/84, 2/133.....	78
4.3.4. İshâk'a Bildirilenler 4/163; 2/136, 2/140.....	80
5. İSRÂÎL اسرائيل.....	82
5.1. İSRÂÎLE إِسْرَائِيلَ.....	82
5.1.1. İsrâiloğullarına Bildirilenler 17/2, 17/4.....	82
5.1.2. İsrâiloğullarından Bir Tanık 61/6, 46/10.....	83
5.1.3. İsrâiloğullarının Sözü 61/14, 5/12.....	85
5.1.4. İsrâil Oğullarını Bırakmayanlar 45/16, 26/17.....	86
5.1.5. İsrâiloğullarını Köleleştirenler 32/23, 26/22.....	87
5.1.6. İsrâiloğullarına Yazılanlar 44/30, 5/32.....	88
5.1.7. İsrâiloğullarına Edilen İyilikler 2/40, 2/47.....	90
5.1.8. İsrâiloğullarına Gelen Elçi 20/47, 3/49.....	91
5.1.9. İsrâiloğullarına Verilenler 40/53, 26/59.....	92
5.1.10. İsrâiloğullarının Sözü 43/59, 5/70.....	93
5.1.11. İsrâiloğullarına Bildirilenler 27/76, 5/72.....	94
5.1.12. İsrâiloğullarından Allah'ı Tanımayanlar 20/80, 5/78.....	95
5.1.13. İsrâiloğullarından Alınan Söz 10/90(2), 2/83.....	96
5.1.14. İsrâiloğullarına Helâl Olanlar 10/93, 3/93.....	98
5.1.15. İsrâiloğullarına Soranlar 20/94, 17/101.....	99
5.1.16. İsrâiloğullarını Bırakmayanlar 17/104, 7/105.....	100
5.1.17. İsrâiloğullarına Edilen İyilikler 5/110, 2/122.....	101
5.1.18. İsrâiloğullarına Verilen Söz 7/134, 7/137.....	102
5.1.19. Denizi Geçen İsrâiloğulları 26/197, 7/138.....	104
5.1.20. İsrâiloğullarının İleri Gelenleri 2/211, 2/246.....	104
6. İSMÂÎL اسماعيل.....	107
6.1. VEİSMÂÎLE وَإِسْمَاعِيلَ.....	107
6.1.1. İsmâil'e Bildirilenler 21/85, 3/84.....	107

6.1.2. İsmâil'e Verilen Görev 6/86, 2/125.....	108
6.1.3. İsmâil'e Bildirilenler 2/133, 2/136	110
6.1.4. İsmâil'in Yahudi Olduğunu Söyleyenler 4/163, 2/140.	111
7. DÂVUD داود	113
7.1. DÂVÛDE دَاوُد.....	113
7.1.1. Dâvûd Ailesi 34/10, 34/13	113
7.1.2. Dâvûd'a Verilen İlim 38/17; 27/15, 27/16	114
7.1.3. Dâvûd'a Verilen Zebûr 38/22, 17/55.....	116
7.1.4. Dâvud'un Diliyle Lânetlenenler 21/79, 5/78	117
7.1.5. Dâvud'a Verilen Kitap 6/84, 4/163.....	118
7.2. DÂVÛDU دَاوُد.....	120
7.2.1. Dâvûd'un Câlût'u Öldürmesi 38/24, 2/251.....	120
8. ZÛLKİFL ذَا الْكِفْلِ	122
8.1. VEZELKİFLİ وَذَا الْكِفْلِ.....	122
8.1.1. Sabırlı Zülkifl 38/48, 21/85.....	122
9. ZEKERİYÂ زَكْرِيَّا	124
9.1. ZEKERİYYÂ زَكْرِيَّا.....	124
9.1.1. Zekeriyâ'nın Yetiştiriciliği 19/2; 3/37(2),38	124
9.2. VEZEKERİYYÂ وَزَكْرِيَّا.....	125
9.2.1. Zekeriyâ'nın İyiliği 21/89, 6/85.....	126
10. SÜLEYMÂN سُلَيْمَانَ	127
10.1. SÜLEYMÂNE سُلَيْمَانَ.....	127
10.1.1. Süleymân'ın Mektubu 38/30, 27/30.....	127
10.1.2. Süleymân'ın Sözleri 38/34; 27/36, 27/44	128
10.1.3. Süleymân'ın Hükümdarlığı 21/79, 2/102.....	130
10.2. SÜLEYMÂNU سُلَيْمَانَ.....	132
10.2.1. Tanımazlık Etmeyen Süleymân 27/16, 27/18; 2/102	132
10.3. VESÜLEYMÂNE وَسُلَيْمَانَ.....	134

10.3.1. Süleymân'a Gelen Yardım 27/15, 21/78	135
10.3.2. Süleymân'a Vahyedilenler 6/84, 4/163	136
10.4. VELİSÜLEYMÂNE <small>وَلِئَلَيْمُنْ</small>	137
10.4.1. Süleymân İçin Baş Eğdirilenler 34/12, 21/81	137
11. ŞUAYB <small>شُعَيْب</small>	139
11.1. ŞUAYBEN <small>شُعَيْبًا</small>	139
11.1.1. Medyen'e Gönderilen Şuayb 29/36, 11/84	139
11.1.2. Şuayb'a Uyanlar 7/85, 7/90	140
11.1.3. Şuayb'ı Yalan Sayanlar 11/94, 7/92(2)	141
11.2. YÂŞUAYBU <small>يُشْعَيْبُ</small>	142
11.2.1. Şuayb'a Gözdağı Verenler 11/87, 11/91; 7/88	143
12. SÂLİH <small>صَالِح</small>	147
12.1. SÂLİHAN <small>صَالِحًا</small>	147
12.1.1. Semûd'a Gönderilen Sâlih 27/45; 11/61, 11/66	147
12.1.2. Sâlih'in Halkı 7/73, 7/75	149
12.2. YÂSÂLİHU <small>يُصَلِّحُ</small>	150
12.2.1. Sâlih'e Gözdağı Verenler 11/62, 7/77	150
13. İMRÂN <small>عِمْرَان</small>	152
13.1. İMRÂNE <small>عِمْرَانُ</small>	152
13.1.1. İmrân Ailesi 66/12; 3/33, 3/35	152
14. İSÂ <small>عِيسَى</small>	154
14.1. BİİSÂ <small>بِعِيسَى</small>	154
14.1.1. Meryem Oğlu İsâ 57/27, 5/46	154
14.2. İSÂ <small>عِيسَى</small>	156
14.2.1. Meryem'in Oğlu İsâ 61/6, 61/14; 19/34	156
14.2.2. Meryem Oğlu İsâ 3/45, 2/87	160
14.2.3. Meryem Oğlu İsâ Mesih 5/114, 4/157	161
14.2.4. Meryem Oğlu İsâ 4/171, 2/253	162
14.3. İSÂ <small>عِيسَى</small>	163

14.3.1. İsa'ya Yardım Edenler 43/63; 3/52, 3/59	164
14.4. VEİSÂ وَعِيسَى	166
14.4.1. Meryem Oğlu İsa 33/7, 5/78.....	166
14.5. VEİSÂ وَعِيسَى	167
14.5.1. İsa'ya Verilenler 6/85, 3/84.....	167
14.5.2. İsa'ya Verilmiş Olanlar 4/163, 2/136	168
14.6. YÂİSÂ يُعِيسَى	170
14.6.1. Meryem Oğlu İsa 5/110; 5/112, 5/116	170
15. ZÜLKARNEYN قَرْنَيْن	173
15.1. YÂZELKARNEYNİ يٰذَا الْقَرْنَيْنِ	173
15.1.1. Zülkarneyn'den İstenenler 18/86, 18/94	173
16. LÛT لُوط	175
16.1. LÛTAN لُوطًا	175
16.1.1. Lût'un Kaygısı 29/32,29/33.....	175
16.1.2. Canı Sıkılan Lût 37/133, 11/77	176
16.2. LÛTİN لُوطٍ	177
16.2.1. Lût Halkı 66/10, 38/13	177
16.2.2. Lût'un Kardeşleri 54/33, 50/13.....	178
16.2.3. Lût'un Halkı 54/34, 22/43	179
16.2.4. Lût'un Ailesi 27/56; 15/59, 15/61	179
16.2.5. Lût Halkı İçin Çekişenler 11/70,11/74.....	180
16.2.6. Lût Halkı 26/160, 11/89	181
16.3. LÛTUN لُوطٍ	182
16.3.1. Lût'un Uyarıları 29/26, 26/161	182
16.4. VELÛTAN وَلُوطًا	183
16.4.1. Lût'un Uyarıları 29/28, 27/54	183
16.4.2. Lût'a Verilen Hikmet 21/71, 21/74.....	184
16.4.3. Lût'un Yolu 7/80, 6/86	185
16.5. YÂLÛTU يٰلُوطُ	186
16.5.1. Lût'a Bildirilenler 26/167, 11/81	186

17. MERYEM مريم	188
17.1. MERYEME مريم	188
17.1.1. Meryem Oğlu İsa 61/6, 33/7	188
17.1.2. Meryem'in Hikâyesi 61/14, 19/16	189
17.1.3. Meryem Oğlu Mesih 57/27, 5/17(2)	190
17.1.4. Meryem Oğlu Mesih 19/34, 9/31	192
17.1.5. Meryem'in Yetiřtiricisi 3/36, 3/44	194
17.1.6. Meryem Oğlu İsa Mesih 5/46, 3/45	195
17.1.7. Meryem Oğlu ve Annesi 43/57, 23/50	196
17.1.8. Meryem Oğlu Mesih 5/72, 5/75	197
17.1.9. Meryem Oğlu İsa 5/78, 2/87	198
17.1.10. Meryem Oğlu İsa 5/110, 5/112	199
17.1.11. Meryem Oğlu İsa 5/114, 5/116	201
17.1.12. Meryem Oğlu İsa Mesih 4/156, 4/157	202
17.1.13. Meryem Oğlu İsa 4/171(2), 2/253	203
17.2. YÂMERYEMÜ يُمْرِيْمُ	205
17.2.1. Meryem'e Gelen Azık 19/27, 3/37	205
17.2.2. Meryem'e Bildirilenler 3/42; 3/43, 3/45	206
18. MESİH مَسِيْح	208
18.1. ELMESİHA الْمَسِيْح	208
18.1.1. Meryem Oğlu İsa Mesih 5/17, 4/157	208
18.2. ELMESİHÜ الْمَسِيْح	209
18.2.1. Meryem Oğlu Mesih 9/30, 5/17	209
18.2.2. Meryem Oğlu İsa Mesih 5/72(2), 3/45	211
18.2.3. Allah'ın Elçisi Mesih 5/75; 4/171, 4/172	212
19. MÛSÂ موسى	215
19.1. MÛSÂ مُوسَى	215
19.1.1. Mûsâ'ya Verilen Kitap 32/23, 17/2	215
19.1.2. Mûsâ'ya Verilen Kitap 28/29, 25/35	216
19.1.3. Mûsâ'ya Buyrulanlar 28/43, 28/44	217
19.1.4. Mûsâ'ya Verilen Kitap 41/45, 23/49	218

19.1.5. Mûsâ'nın Kitabı 40/53, 2/53	219
19.1.6. Mûsâ'ya Verilen Kitap 11/110, 2/87.....	220
19.1.7. Mûsâ'nın Kitabı 7/154, 6/154.....	221
19.2. MÛSÂ موسى	222
19.2.1. Mûsâ'nın Belgeleri 28/3, 14/5.....	222
19.2.2. Mûsâ'nın Halkı 61/5, 14/6.....	224
19.2.3. Mûsâ'nın Ailesi 28/10, 27/7.....	225
19.2.4. Mûsâ'nın Halkı 28/15, 5/20.....	226
19.2.5. Mûsâ'nın Rabbi 40/23, 40/26	227
19.2.6. Kaçan Mûsâ 46/30, 28/36	228
19.2.7. Mûsâ'nın Rabbi 53/36; 28/37, 28/38	229
19.2.8. Mûsâ'nın Belgeleri 40/37, 29/39.....	230
19.2.9. Mûsâ'yı Yalancı Sayanlar 23/45, 22/44	232
19.2.10. Mûsâ'nın Değneği 43/46, 26/45	233
19.2.11. Mûsâ'ya Verilenler 26/48, 21/48.....	233
19.2.12. Mûsâ'nın Halkı 28/48, 2/54.....	234
19.2.13. Mûsâ'nın Halkı 18/60, 2/60.....	236
19.2.14. Mûsâ'nın İsteği 26/65, 18/66	238
19.2.15. Mûsâ'nın Halkı 20/67, 2/67.....	239
19.2.16. Mûsâ'nın Belgeleri 33/69, 10/75	240
19.2.17. Mûsâ'nın Sözleri 28/76, 10/81.....	241
19.2.18. Mûsâ'ya Verilenler 10/84, 3/84.....	242
19.2.19. Mûsâ'nın Duâsı 10/87, 10/88	243
19.2.20. Mûsâ'nın Kitabı 20/88, 6/91	244
19.2.21. Mûsâ'nın Belgeleri 20/91, 2/92.....	246
19.2.22. Mûsâ'nın Belgeleri 17/101, 11/96	247
19.2.23. Mûsâ'nın Sahibi 7/103, 7/104.....	248
19.2.24. Mûsâ'yı Sorguya Çekenler 37/114, 2/108	249
19.2.25. Mûsâ'nın Rabbi 37/120, 7/122	250
19.2.26. Mûsâ'nın Halkı 7/127, 7/128.....	251
19.2.27. Mûsâ'ya Verilmiş Olanlar 7/142(2), 2/136	252
19.2.28. Mûsâ'nın Halkı 7/143(2), 7/148.....	253
19.2.29. Mûsâ'dan İsteyenler 7/155, 4/153	255
19.2.30. Mûsâ'nın Ailesinden Kalanlar 4/164, 2/248	256

19.3. MÛSÂ مُوسَى.....	258
19.3.1. Mûsâ'nın Uyarıları 28/7, 14/8	258
19.3.2. Mûsâ'nın Yaşadıkları 26/10, 20/9	259
19.3.3. Mûsâ'nın Kitabı 79/15, 46/12	260
19.3.4. Mûsâ'nın Kitabı 28/18, 11/17	261
19.3.5. Mûsâ'nın Sözleri 51/38, 40/27	262
19.3.6. Mûsâ'nın Sözleri 28/48, 26/43	264
19.3.7. Mûsâ ile Sözleşme 19/51, 2/51	265
19.3.8. Mûsâ'nın Sözleri 26/52, 20/61	265
19.3.9. Mûsâ'ya Bildirilenler 26/61, 26/63	266
19.3.10. Mûsâ'nın Sözleri 20/77, 10/77	267
19.3.11. Mûsâ'nın Sözleri 20/86, 10/80	268
19.3.12. Mûsâ'nın Kızgınlığı 7/117, 7/150	269
19.3.13. Mûsâ'dan Daha Çoğunu İsteyenler 7/159, 4/153..	270
19.3.14. Mûsâ'nın Ölümü 7/160, 2/246	271
19.4. YÂMÛSÂ يُمُوسَى.....	273
19.4.1. Mûsâ'dan İstekler 7/134, 7/138	274
19.5. YÂMÛSÂ يُمُوسَى.....	275
19.5.1. Mûsâ'ya Söylenenler 27/10; 20/17, 20/19	275
19.5.2. Rabbimiz Mûsâ'ya Sesleniyor 20/36, 20/4	276
19.5.3. Mûsâ'ya Söylenenler 20/49, 2/55	277
19.5.4. Mûsâ'ya Söylenenler 20/57, 2/61	278
19.5.5. Mûsâ'ya Söylenenler 20/83, 17/101	281
19.6. YÂMÛSÂ يُمُوسَى.....	282
19.6.1. Mûsâ'ya Sesleniş 27/9, 20/11	282
19.6.2. Mûsâ'ya Söylenenler 28/19, 28/20	283
19.6.3. Mûsâ'ya Söylenenler 5/22, 5/24	284
19.6.4. Mûsâ'ya Söylenenler 28/30, 28/31; 20/65	285
19.6.5. Rabbimiz Mûsâ ile Konuşuyor 7/115, 7/144	286
20. NÛH نُوح.....	288
20.1. NÛHİN نُوحُ.....	288
20.1.1. Nûh ile Birlikte Gemiye Binenler 40/5; 17/3, 17/17288	

20.1.2. Nüh'un Halkı 33/7, 14/9	292
20.1.3. Nüh'un Halkı 66/10, 54/9	293
20.1.4. Nüh Halkı 50/12, 38/12	294
20.1.5. Nüh'a Bildirilenler 40/31, 11/36	295
20.1.6. Nüh Halkı 25/37, 22/42	296
20.1.7. Nüh Halkı 53/52, 51/46	297
20.1.8. Nüh Halkı 19/58, 7/69	298
20.1.9. Nüh'un Haberi 10/71, 9/70	299
20.1.10. Nüh Halkı 37/79, 11/89	301
20.1.11. Nüh'a Vahyedilenler 26/105, 4/163	302
20.2. NŪHUN نُوحٌ	303
20.2.1. Nüh'ün Bedduâsı 71/21,71/26	303
20.2.2. Nüh'un Oğlu 11/42,11/45	304
20.2.3. Nüh'un Uyarıları 37/75, 26/106	305
20.3. YÂNŪHU يٰنُوحُ	306
20.3.1. Nüh'a Uyarı 11/32,11/46	306
20.3.2. Nüh'a Bildirilenler 26/116, 11/48	307
21. HÂRŪN هَارُونَ	309
21.1. HÂRŪNE هٰرُونَ	309
21.1.1. Hârûn'un Kız Kardeşi 26/13, 19/28	309
21.1.2. Kardeş Hârûn 25/35; 20/30,20/70	310
21.1.3. Hârûn'un Nebiliği 23/45, 19/53	315
21.1.4. Hârûn Ailesinden Kalanlar 7/142, 2/248	316
21.2. HÂRŪNU هٰرُونَ	318
21.2.1. Hârûn'un Halkı 28/34, 20/90	318
21.3. VEHÂRŪNE وَهٰرُونَ	319
21.3.1. Hârûn'a Verilenler 26/48, 21/48	319
21.3.2. Hârûn'un Yolu 10/75, 6/84	320
21.3.3. Hârûn'a Selâm 37/114, 37/120	321
21.3.4. Hârûn'a Vahyedilenler 7/122, 4/163	322

22. HÛD هود	324
22.1. HÛDEN هُودًا	324
22.1.1. Âd Halkına Gönderilen Hûd 11/50, 11/58; 7/65	324
22.2. HÛDİN هُودٌ	328
22.2.1. Hûd Halkı 11/60, 11/89	328
23. YAHYÂ يحيى	330
23.1. YAHYÂ يَحْيَى	330
23.1.1. Yâhyâ Müjdeleniyor 21/90, 19/7	330
24. YA'KÛB يعقوب	332
24.1. VEYA'KÛBE وَيَعْقُوبَ	332
24.1.1. Ya'kûb'un Dini 29/27, 12/38	332
24.1.2. Bağışlanan Ya'kûb 38/45, 19/49	333
24.1.3. Ya'kûb'a Bildirilenler 21/72, 3/84	334
24.1.4. Ya'kûb'a Bildirilenler 6/84, 2/136	335
24.1.5. Ya'kûb'a Yahudi Diyenler 4/163, 2/140	336
24.2. YA'KÛBE يَعْقُوبَ	338
24.2.1. Ya'kûb Ailesi 19/6; 12/6, 12/68	338
24.2.2. Ya'kûb'un Vasiyeti 11/71, 2/133	351
25. YÛSUF يوسف	353
25.1. LİYÛSUFE لِيُوسُفَ	353
25.1.1. Yûsuf'un Üstünlüğü 12/21; 12/56, 12/76	353
25.2. YÛSUFU يُوسُفُ	358
25.2.1. Yûsuf'un Efendisi 12/4, 12/29	358
25.2.2. Doğru Sözlü Yûsuf 40/34, 12/46	360
25.2.3. Yûsuf'un Kardeşleri 12/77, 12/90(2)	361
26. YÛNUS يونس	363
26.1. VEYÛNUSE وَيُونُسَ	363
26.1.1. Yûnus'a Vahyedilenler 6/86, 4/163	363

26.2. YÛNUSE يُونُسُ.....	364
26.2.1. Yunus'un Halkı 37/139, 10/98.....	364

KİTAPTA GEÇEN KELİMELERİN YER ALDIĞI

ÂYETLER.....	367
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	375

ÖN SÖZ

Her şeyi mükemmel yapmak yalnız Allah'a mahsustur. O, bütün varlıkların sahibidir. İyiliği sonsuz, ikramı boldur.¹

Bütün nebîlere selâm olsun! *Kur'ân'da Nebiler'*de nebî olduğu veya olmadığı hakkında insanları doğru bilgilendirmek için Âdem آدم, Elyesa اليسع, İbrâhîm ابراهيم, İshâk اسحاق, İsrâîl اسرائيل, İsmâîl اسماعيل, Dâvud داود, Zülkifl ذَا الْكِفْلِ, Zekeriyâ زكريا, Süleymân سليمان, Şuayb شعيب, Sâlih صالح, İmrân عمران, İsâ عيسى, Zülkarneyn قرنين, Lût لوط, Meryem مريم, Mesîh مسيح, Mûsâ موسى, Nûh نوح, Hârûn هارون, Hûd هود, Yahyâ يحيى, Ya'kûb يعقوب, Yûsuf يوسف ve Yûnus يونس isimleri üzerinde çalıştık. Ancak Ahmed أحمد, İlyâsîn الياسين ve Üzeyr عزير isimleri bir âyette geçtiğinden; uyguladığımız metottan dolayı da Eyûb ايوب, İdrîs ادريس, İlyâs الياس, Lokmân لقمان ve Muhammed محمد isimlerinde herhangi bir çalışma yapamadık.

Yeryüzünde yapı bakımından üç çeşit dil bulunur. Bunlar tek heceli, eklemeli/iltisaklı ve çekimli/tasrifli dillerdir. Çekimli dillerde tek ve çok heceli kökler ve birtakım ekler vardır. Fakat yeni kelime yaparken ve çekim sırasında çok defa, köklerde bir değişiklik olur. Yani bazen az sayıdaki ekler kullanılmakla beraber, umumiyetle gramer ifadeleri kökün bir içten kırılma ile aldığı değişik şe-

---

¹ Fatıha 1/1-2

killerle karşılaşılır. Bazı dillerde bu değişiklik çok defa kökü tanınmaz bir hâle getirir, yeni kelime veya kelime hâlinde kökü hatırlatacak hiçbir iz, hiçbir ses kalmaz. Hint-Avrupa dilleri böyledir. Bazı dillerde ise kelime kökü ile yeni kelime veya kelime hâli arasında daima açık bir bağ, ilgiyi gösteren belirli bir iz vardır. Kelime kökündeki asıl sesler yeni kelime veya kelime hâlinde hep aynı kalırlar, değişmezler. Sami dilleri, meselâ Arapça bu guruba girer.

Kur'an Arapça olarak indirilmiş bir kitaptır. Arapça bükümlü/çekimli bir dil olduğu için temelinde kökler vardır. Kur'an'da bin beş yüz civarında kelime kökü bulunmaktadır. Bu kökler bize geniş bir çalışma alanı sunuyor. Konuyla ilgili kelime köklerini, isimleri biz seçtik. Ancak âyetleri ise kafamıza göre değil kelimenin, ismin geçtiği yere göre belirledik. Âdem آدم kelimesi Kur'an'da 25 âyette 25 defa geçiyor. Hikâyesi anlatılmasına rağmen Hicr ve Sâd sûrelerinde Âdem ismi geçmiyor. Dolayısıyla Âdem'le ilgili bu çalışmada biz bu sûrelerden âyet alamadık, çalışmamızı bu şekilde sınırlandırdık.

Konuyla ilgili seçilen (Âdem, Elyesa, Nûh, İshâk gibi) isimler bir *kavram alanı* meydana getiriyor. Her bir ismin (âdeme, âdemu, yââdemu; ishâka, biishâka, veishâka gibi) kullanılan biçimleri de bir *kök alanı* oluyor. Kök alanlarında kelimelerin doğru anlamlandırılmasını ve anlaşılmasını sağlayan (âdeme, âdemu, yââdemu gibi) âyet kümeleri/anlam kümeleri/kur'anlar yer alıyor.

Kur'an'da geçen tekrarlar, özellikle nebilerle ilgili anlatılanlar, kelimelerin anlamının tam olarak ortaya çıkması-

nı, kelimelerin doğru olarak kavranmasını ve kelimenin anlamının denetlenmesini de sağlıyor.

Kavrama, âyetler arasında bağlantılar kurmakla gerçekleşir. Kurulan bağlantılar birbirleriyle ilişkili olmalıdır. Aksi takdirde bağlantılar havada kalır. Âyet bağlantıları kelimeler üzerinden sağlanıyor. Ancak âyetlerde çok çeşitli konular ele alınabildiği için biz sadece bizi ilgilendiren kelime üzerinde durmalı, âyetin genel anlamını değil, kelimenin anlamını göz önünde bulundurmalyız.

Kur'ân'daki bu inceliklerin fark edilmesi için başlıkları kelimenin o âyetteki anlamına uygun olarak seçtik. Bağlantıları bulup âyetleri kendi isimlerine/numaralarına göre küçükten büyüğe doğru sıraladık. Eşleştirmelerde zaman zaman bizim tercihimiz olsa da bu sıralamaya göre muhkem ve müteşâbih âyetleri belirledik, muhkem olanları *italik* yazıyla gösterdik.

Allah'ın verdiği doğru bilgi her insanın ihtiyacını karşılar, insan bu bilgilerle kendini geliştirir. Hayatını bu bilgilerle düzenleyen insan mutlu olur. İnsanın ve insanlığın mutluluğu için hepimize düşen görev önce doğru bilgi edinmek ve bunu başkalarına da ulaştırmaktır.

Çalışma bizden başarı Allah'tandır.

Kadir UYAR

5 Haziran 2023/16 Zilkade 1444

Beylikdüzü/İSTANBUL